

Otto van Santen inde Sterboze verlagen.

den Otto van Santen, Gouverneur in voortijden van Harderwijk, upt den name des Conincs met zijn Vaendel hem albaer verhoudende / twelck sp gheslagen (waer onder oock sijn Sone was) ende in den blucht ghezeven hebben.

Binnen den Lande van

Vrielandt was groote verlagentheyt / so om ghezeck van gelde ende betalings van het Engelsche Regimente (twelck de Overste Norrits ontrent Steenwijk boerde) als om de Compagnien te brengen tot het vorige getal vande coppen ende recuperatie of te wedergebinge van de verlopen Steden ende Vastigheden / daeromme de Ghedeputeerde der Staten van Vrielandt, ghesonden hebben aen de Staten der gheuniteerde Provincien / Goslick van Hiddama, met Instructie / om de Pionten hier na volghende / aen de selve voort te stellen / blyckende upt den Originale:

De Staten van Vrielandt senden Goslick Hiddama na de Generale Staten in Commissie.

Commissie. gescreven aen Goslick Hiddama van de Staten van Vrielandt.

TEn eersten sal de behoorlijcke Recommendatie doen van wegen de Staten van Vrielandt, aen den Ghedeputeerden der gheuniteerde Provincien, ende hun den bedroefden staet van Vrielandt te kennen geven.

Sal verfoecken dat 'tgelt gedestineert tot betalinge van Ruyteren ende Knechten, voor een deel mede gheemployeert mach worden, tot betalinghe vande Engelschen Regimente.

Item dat op de Heere van Merode, onsen Gen. Heere Stadtholder Commissie, eerstdaegs ghepasseert mach worden omme Colonel te zijn over het Crijchsvolck, staende op de repartitie van Vrielandt, ende dat zijn Gen. d'opsicht ende superintendencie van Crijchsvolck boven Vrielandt zijnde, soo wel van Ruyteren als voetvolck bevolen mach worden, ten minsten by provisie.

Sal mede aenholden ende ernstelijcken verfoecken, dat de Ghedeputeerden der naerder geuniteerde Provincien eens collegialiter, alhier in Vrielandt tot Leeuwarden ofte Harlingen, ghelieven wille te verschijnen, omme de saecken van Vrielandt te helpen erigeren ende redresseren, ende deselve niet langer so lichtveerdig in den windt slaen, als (Leyder Godes) tot dese tijdt toe is gheschiet, tot uyerlijcke ruïne ende desolatie van de voorz. Lantschappe, recht oft sy noyt geuniceert waren gheweest.

Ende alsoo de saecke van het Collegie omme herwaerts te comen noch mochte voor een tijdtlanck vertogen worden, omme de bycomste die nu althans ghe-

holden wort tot Wrecks. Sal de voornoemde Hiddama ernstelijck verfoecken ende aenholden, dat doch eenighe Commissarisen daetlijck moghen afgheveerdicht worden, omme de renove te doen van Iselsteyns ende andere Vaendelen, die boven vijftich ende trestich hoofden niet sterck en zijn, sulcx dat de ses Vaendelen van Iselsteyn boven de 400, ofte 400. ten hoogsten niet sterck en zijn, ende nochtans dwingen sy ons meer af dan de volle weecklieninghe bedraecht, insghelijcks zijnder noch als Cornput larges ende diergelijcke meer andere, alsoo dat het niet moghelijk en is, ofte de saken moeten deurt de grooten disordre in een sonderlijcken groot inconvenient vallen, waer af alle geuniteerde Provincien blyven sulen, soo in dese ende diergelijcke disorden niet promptelijcken gheremedieert en werde.

Astum ende aldus gedaen inde vergaderinghe van den Ghedeputeerden van Vrielandt binnen Leeuwarden den x. Sept. 1580. 1580.

Ter Ordonantie vande Ghedeputeerden voorschreven

E. ISBRANDI.

Ende versegelt met 'sLandts Zegel.

Van vermits noch de saecke soo haest by de Staten vande geuniteerde Landen coste afgedaen worden / hebben onder tusschen de Staten ofte de Ghedeputeerde van dien aen sijn Excell. Brieven afgesonden van alle waerickheden / welke sp verfochten dat sijn Excell. by de Staten Generael remedieren ende helpen wilde / blyckende upt den Originale als volcht:

Deurluchtige Hoochgeboren Furst Gen. Heere.

DE Vyant heeft Sloten, Stavoren, Gaesterlant ende die geheele SEVENVOLDEN onder hem ghebracht. Ende heeft eerst op de Haule vier Vaendelen van ons volck verstroyt, vermits de Soldaten inde Sreden gelegen hebbende niet hebben willen slaen, ende den Vyant eenighe resistentie doen, als dat door die

De Staten van Vrielandt senden den Vyant van Vrielandt

1580.

zien datter etlycke Soldaten mede waren, die inden Schantzen vanden Delf. Zijl, Oflach ende anderē getweest waren, die niet weder belecht wilden zijn. Die Schantzen vande Stads Sloten is by ghelycke Soldaten verlaten, alwaer Doecke van Martena, Gouverneur tot Harlingen, met die Luysenans van de Soldaten binnen Bollwerdt gelecht hebben. de, in's vertrecken gevangen zijn; Het laet sich aensien, dat sy Stavoren ende alle Zee-Kusten, no Hollandt streckende, doen bevestighen, om also sich weder op die Zee, tusschen Hollandt ende Vrieslandt streckende, te begeven, ende aldaer hun rooverye te bedriyven. Oock laten die voorsz. Vyanden hen booren, dat sy geheel Vrieslandt wilden plunderen, dat welske sy mede wel conen doen in twee of in drie daghen ten alderlanghsten. De Grave van Renneberg is in persoon binnen Stavoren, men seght dat by ses, acht ofte meer Vaendelen Soldaten, met anderhalve hondert ofte twee hondert Paerden by hem heeft, eensteeds inde Cytire, eensteeds in Sloten, ende Stavoren leggende. Wy hebben geschreven aen de Gheputeerden vanden, naarder Unie, tot Campen residorende, dat sy mettes ontset van Steenwijk willen voortvaren, daer by ghevoecht hebbende, soo verre sy onse Landen weder vry comen maecten van den Vyandt, dat wy by gebreke van ghebt, thien, twintich, dertich ende meer dnyfent, Guldens begheeren op te brengen, ende de Provincien, verschieten. Soo verre oock onse Landt van den voorsz. Vyandt niet weder gevrityt wort, dat in sulcken gheval alle onse Contribucien, moeten ophouden, ende dat dien volgende onse Seeden haest verloren sullen worden, vermits die Soldaten in de Steden legghende, gewoonlijcken zijn alle Weghen nyt der Landen contribucien betaelt te worden, de welske Contribucien esserende, die Soldaten sullen mynirven, ende die Steden overlevert in handen vanden Vyandt. Wy hebben hier geheel wrynich Krijchsvolck, om onse Seeden te bewyren, veel min den Vyandt tegenstant te doen. Want Oostmahorn heeft niet als een Vaendel, Doekum alleen twee, Lecuwarden derdehalve, Franeker twee Corporaelschappen, Sneek twee Vaendels, Bollwert een Vaendel, die Lemmer een Vaendel. Nu sijn hier noch twee vorstreyde, waer van het eens tot Bollwert, ende het ander tot Franeker geleght heeft. So verre wy geene vromde Soldatē becomen, staen wy in perijckel om gantsch verloren te gaen, Oock comen dagelijck vercheydene warfchouwinghen, dat de Vyandt en deel van sijn Krijchsvolck van Steenwijk wil doen lichten, en Doekum, ende de Schantzen van Oostmahorn bedecken, die in

ortese sullen staen, om voorsz. redenen, sijn verloren te gaen, waer alsoo noodich, dat int afwesen vanden voorsz. Grave van Renneberg ende sijn Soldaten voor Steenwijk, bevonsat voor die voorsz. Stadt van Steenwijk worde gedaen, ende by ghebreke van dien, terstont macht van Rayters ende Soldaten in dese Landen te senden, om den Vyandt alle resistensie te doen. Eldden die Gheputeerde Provincien ons ewige hulp wylken doen, ofte als noch deden, wy souden verhoopen den Vyandt niet onderwerpen te worden, dan het schijnt, dat G O D ons noch meer sal willen straffen. So verre wy van de platte Landen gheprivieert blyden, sullen niet alleen wy, dan die ghebeele Gheputeerde Provincien, daer by ondragbelijcke schade liden.

Deurlichtige, Hooghgeborene Furst, genadige Heere, de Almachtigh wifu F.D. in langh Godsalighe regeringe bewaren.

Wt Lecuwarden den obitibus dachs Neuvembri Anno 1580.

Vve F.D. Gantschwillige ende ghetraute Oorderden.

De Gheputeerden der Staten van Vrieslandt.

Tot Ordenantie der selve H A R D E R W I C H E

Deurlichtige, Hooghgeborene Furst ende Heer, wy kennen u F. Doorl. claghtijck oock niet verbergen, dat de Hollandtsche Schepen, gelegen hebbende opte Eems over langh van daer weder gvoert zijn na Hollandt, waer deur die van Groningbra. de pas is ghegeven op't Water ter Zee, nu sterck te Water leggende, ende grette buyen aenbalende, mitgadens van alle nooddrift rijck zijnde geworden, streckende tselve tot enome schide, hindertisse ende benauwel voor onser Landt, waeromme wy van onse naeste Nabuyr. Vriender en Bontu ghenoten, constraity Verboudens Articulen, verlaten worden, dat inne u F.D. heeft te remedieren. Hiermede sijn

Ghecollationeert jehaps den Original in Papier gheschreven, ende van waerde tot waerde bewaendens aensendens. By wy

JACOEN RAOON

631